

УДК: 371.15.+378-057.4+378.147

Олег Александрович Долженков,
доктор політичних наук, доцент,

завідувач кафедри управління освітніми закладами та державної служби,

Тетяна Григорівна Постоян,

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри управління освітніми закладами та державної служби,

Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського,
вул. Старопортофранківська, 26, м. Одеса, Україна

ТЕХНОЛОГІЯ ПОРТФОЛІО В АСПЕКТІ АВТЕНТИЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

На основі узагальнення практики підготовки керівників навчальних закладів мета статті полягає в обґрунтуванні доцільності використання особистісноорієнтованої технології портфоліо як засобу формування професійної компетентності майбутніх менеджерів освіти і як одну з найбільш ефективних технологій автентичного оцінювання та рефлексії, що сприяє розвитку професійної мобільності студента і його кар'єрі у майбутньому. Визначено та охарактеризовано мету, завдання, функції, види портфоліо.

Ключові слова: особистісноорієнтований підхід, компетентнісний підхід, освітні технології, портфоліо, майбутній менеджер освіти.

Постановка проблеми. Одним із стратегічних напрямів процесу державотворення в Україні на сучасному етапі є реформування системи професійної освіти. Державна політика в цій галузі спрямована на досягнення вітчизняною освітою сучасного світового рівня, відродження й подальший розвиток національних науково-освітніх традицій, оновлення змісту, форм і методів навчання, примноження інтелектуального потенціалу суспільства, що потребує нової якості освіти.

При формуванні вимог до якості освіти враховуються виклики і реалії розвитку сучасного суспільства, серед яких виділяють прискорення і непередбачуваність економічного і технологічного розвитку. Сьогодні необхідно готувати молодь та забезпечити її знаннями, потрібними суспільству у майбутньому. В цьому світлі В.Г. Кремень зазначає, що слід так перебудувати навчальну діяльність, щоб учень чи студент засвоював знання не тільки і не стільки для успішного складання іспиту, а щоб знання стали основою, методологією поведінки, життя і діяльності людини [2].

Мета статті. На основі практики підготовки керівників закладів освіти показати доцільність використання особистісноорієнтованої технології портфоліо як засобу формування професійної компетентності майбутніх менеджерів освіти і як одну з найбільш ефективних технологій автентичного оцінювання та рефлексії, що сприяє розвитку професійної мобільності студента та його кар'єрі у майбутньому.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. До проблеми розвитку професійної компетентності педагогів на різних рівнях звертались вітчизняні та зарубіжні дослідники. Її формуванню на рівні навчального закладу присвячені праці К. Віаніс-Трофименко, С. Гапоненко, О. Гури, Т. Добудько, Н. Кузьміної,

О. Лебедева, О. Пометун, М. Поташника, Т. Сущенко та ін. Компетентність керівника досліджували О. Атласова, В. Бегей, Е. Бекетова, В. Бондар, Л. Васильченко, Р. Вдовиченко, І. Гришина, Л. Даниленко, Л. Карамушка, Л. Карашук, Н. Коломінський, Ю. Конаржевський, В. Кричевський, В. Маслов, В. Пikelьна, М. Поташник, Т. Сорочан, О. Тонконога, Л. Фурсенко та ін.

Проблему педагогічних технологій досліджувала низка вчених, серед яких: С. Архангельський, Ю. Бабанський, В. Беспалько, В. Боголюбов, А. Вербицький, Л. Виготський, В. Давидов, І. Лернер, В. Ляудіс, В. Монахов, А. Савельєв, Н. Селезньова, Н. Талізїна та інші.

Слід зазначити, що у роботі з педагогічними кадрами загальноосвітнього навчального закладу у системі підвищення їх професійної майстерності активно використовується портфоліо. На відміну від школи, використання портфоліо як технології професійної підготовки майбутніх фахівців у вищих навчальних закладах до нині носить проблемний і проектний характер.

Виклад основного матеріалу. Технологія навчання – системна категорія, що орієнтована на дидактичне застосування наукового знання, наукових підходів до аналізу й організації навчального процесу з урахуванням емпіричних інновацій педагогічного працівника, на досягнення високих результатів щодо формування компетенцій та розвитку особистості учня або студента.

Педагогічні технології – результат творчої діяльності педагогів-новаторів ХХ століття, які використовують чимало розвинених країн і визнані ЮНЕСКО. Існують багатоаспектні підходи щодо генези і тезау-

русу категорії "педагогічна технологія". Асоціація з педагогічних комунікацій і технології США опублікувала у 1974 році таке офіційне визначення: педагогічна технологія є комплексним інтегративним процесом, що включає людей, ідеї, засоби і способи організації діяльності для аналізу проблем планування, забезпечення, оцінювання й управління розв'язанням проблем, що охоплюють усі аспекти засвоєння знань[4].

На сучасному етапі розвитку освіти до складу педагогічних технологій науковці включають особистісноорієнтовані педагогічні технології, підкреслюючи при цьому їх значення для системи професійної освіти. Так, в останнє десятиліття з'явилися праці, які стосуються оновлення педагогічної освіти і новітніх технологій навчання, що спрямовані на особистісноорієнтоване навчання (В. Кремень, І. Прокопенко, В. Свдокимов, А.Бойко).

Мета особистісноорієнтованого навчання – процес психолого-педагогічної допомоги особистості у становленні її суб'єктності, культурної ідентифікації, соціалізації, життєвого самовизначення.

Формування культури життєдіяльності особистості є вищою метою особистісноорієнтованих систем та технологій.

Існують певні вимоги щодо особистісноорієнтованих технологій, серед яких:

- навчальний матеріал має забезпечувати виявлення змісту суб'єктивного досвіду особистості, зокрема досвід його попереднього навчання;
- викладання знань має бути спрямованим не лише на розширення обсягу, структурування, інтегрування, узагальнення предметного змісту, а й на постійне перетворення набутого досвіду;
- у процесі навчання необхідне постійне узгодження суб'єктивного досвіду особистості з науковим змістом здобутих знань;
- активне стимулювання особистості до самоцінки власної освітньої діяльності, зміст і форми якої мають забезпечувати кожному можливість самоосвіти, саморозвитку, самовираження в ході оволодіння знаннями;
- конструювання та організація навчального матеріалу, що надає змогу особистості вибирати зміст, вид, форму розв'язання завдань;
- виявлення та оцінка засобів самостійної продуктивної навчальної діяльності;
- забезпечення контролю та оцінки не лише результату, а і процесу навчання.

Отже, навчання на засадах особистісноорієнтованого підходу розглядається нами як педагогічна діяльність, що забезпечує оптимальні умови для розвитку потенційних можливостей особистості, її духовності, розвитку самостійності, здібності до саморозвитку, самореалізації, у зв'язку з чим передбачається відповідний вибір освітнього маршруту.

Стосовно вищих навчальних закладів особистісноорієнтовані технології визнають пріоритет індиві-

дуальності, самоцінності студента, який є суб'єктом навчального процесу; співвідносяться на всіх освітніх рівнях із закономірностями професійного становлення особистості; зміст технологій визначається рівнем розвитку соціальних, інформаційних, виробничих технологій і є конгруентним майбутній професійній діяльності.

Практика професійної освіти свідчить, що з багатьох технологій, що реалізують особистісноорієнтований підхід у навчанні, найбільш затребуваними є модульно-рейтингова технологія, навчання у співпраці, проектні технології, ігрові технології, кейс-метод, технологія портфоліо.

Портфоліо сьогодні – одна з найбільш сучасних та ефективних технологій організації діяльності, оцінювання та рефлексії, що сприяє розвитку професійної мобільності студента, його кар'єри у майбутньому.

Технологія портфоліо прийшла до вищої школи зі сфери економіки і мистецтва у результаті зміни базової парадигми освіти зі «знанцевої» на системно-діяльницьку, що докорінно змінило і систему оцінки досягнень студента. Сучасна парадигма освіти передбачає рух до зміни характеру оцінки: від вимірювання за одним показником до комплексного вимірювання.

Якісну оцінку автентичних і метапредметних компетентностей можна отримати завдяки портфоліо.

Портфоліо від англійського portfolio – портфель, папка для важливих справ і документів; від французького porter – викладати, формулювати і folio – лист, сторінка – дос'є, збірка, досягнення.

Новітній словник іншомовних слів і виразів тлумачить портфоліо таким чином: візитна картка, тобто сукупність відомостей про людину, організацію; дос'є, тобто збірка документів, зразків робіт, фотографій, що дають уявлення про можливості, послуги, що пропонуються фірмою чи фахівцем [5].

Вочевидь, робота над портфоліо формує необхідні для людини XXI століття компетенції, серед яких:

- ціннісно-сміслові (в т.ч. реалізація індивідуальної освітньої траєкторії);
- навчально-пізнавальні (уміння ставити мету і визначати способи її досягнення);
- комунікативні (вміння презентувати себе (під час захисту портфоліо) і представитися письмово (резюме, дослідницька робота, автобіографія), володіння різними видами мовленнєвої діяльності);
- інформаційні (володіння навичками роботи з різними джерелами інформації, здійснення її пошуку, вилучення, систематизація, аналіз, опрацювання).

Портфоліо не тільки є сучасною ефективною формою оцінювання, але й допомагає вирішувати важливі педагогічні завдання та функції, серед яких:

- діагностична (фіксується зміни і зростання показників за певний період навчання);
- мотиваційна (заохочує до взаємодії в досягненні позитивних результатів);
- змістовна (максимально розкриває спектр досягнень і робіт, що виконувалися);

- розвиваюча (забезпечує безперервність процесу розвитку, навчання і виховання);
- рейтингова (показує діапазон і рівень навичок і вмій);
- цілепокладання (підтримує освітні цілі, визначені стандартом).

Слід зазначити, що портфоліо суттєво доповнює традиційні контрольні-оцінні засоби, визначені державними стандартами. Педагогічна філософія портфоліо передбачає зміщення акценту з того, що студент не знає і не вміє, на те, що він знає і вміє з певної теми, розділу, предмету; інтеграцію кількісної та якісної оцінок; перенесення педагогічного акценту з оцінки на самооцінку.

Основний сенс портфоліо – продемонструвати все, на що здатна особа, яка отримує освіту. За змістом портфоліо – це добірка праць студента, яка засвідчує його зусилля, досягнення і прогрес навчання за певний відрізок часу.

С. Бордовська визначає портфоліо як технологію накопичення та систематизації інформації. За С. Бордовською, портфоліо – це колекція робіт за певний період часу, яка оцінюється або з точки зору прогресу учня, або з точки зору відповідності навчальній програмі [6].

За О. Даутовою, портфоліо – сучасна освітня технологія, в основі якої використовується метод автентичного оцінювання результатів освітньої та професійної діяльності. О. Даутова визначає автентичне оцінювання як вид оцінювання, що застосовується, насамперед, в практикоорієнтованій діяльності і передбачає оцінювання сформованості умінь і навичок особистості в умовах занурення її в ситуацію, максимально наближену до вимог реального життя – повсякденного чи професійного [6].

Є. Тазутдінова розглядає портфоліо як автентичну, індивідуалізовану, орієнтовану на систематичну рефлексію навчальної діяльності технологію, що спрямована на реалізацію компетентнісного підходу [7].

Ми поділяємо думку вченої, яка під портфоліо у системі вищої освіти розуміє систематичний і спеціально організований збір доказів, які слугують засобом системної рефлексії власної діяльності студента та представляють її результати для поточної оцінки набутих компетентностей або конкурентоспроможного виходу на ринок праці [7].

Характеризуючи портфоліо, Є. Тазутдінова зазначає, що ця технологія передбачає практичний задум, який реалізується через самостійне цілепокладання, планування, виконання і оцінку діяльності під час індивідуальної роботи студентів у позааудиторний час [7].

У педагогічній практиці використовуються різні моделі портфоліо. Дослідники роблять спроби їх типологізувати. Традиційною вважається типологія за характером і структурою представлених у портфоліо матеріалів. У її межах виділяють такі види портфоліо:

робоче портфоліо, демонстраційне портфоліо, портфоліо процесу, портфоліо розвитку, портфоліо готовності, портфоліо працевлаштування, портфоліо для вступу у вищий навчальний заклад [3].

Портфоліо служить свідоцтвом досягнення поставленої студентом мети, а саме: продемонструвати власні здібності, оцінити, наскільки успішною була обрана стратегія навчання, спрогнозувати власне майбутнє. Робота над портфоліо надає можливості студенту стати суб'єктом процесу професійної підготовки, професійно підійти до оцінки власних досягнень, побудувати особистісно-творчу траєкторію успішності, що стане важливою складовою конкурентоспроможності майбутнього фахівця на ринку праці.

На практиці портфоліо являє собою спеціально підібраний і відповідно оформлений пакет документів, який відображає всі досягнення студента (навчальні, професійні та особистісні); засвідчує фактичні його досягнення і виступає доказовим засобом. Створення портфоліо – творчий процес, його формування покладається на студента.

Технологія портфоліо добре зарекомендувала себе в західних країнах. З урахуванням світового досвіду, у світі сучасної парадигми результату освіти технологія портфоліо починає активно застосовуватися і вітчизняною вищою школою, адже, як було зазначено, результат навчання визначається не тільки знаннями, вміннями, навичками, а й набутими компетентностями – кінцевим результатом освітнього процесу.

Е. Зеєр серед інших виділяє спеціальну компетентність, що полягає у готовності до самостійного виконання конкретних видів діяльності, вміння вирішувати типові професійні завдання і оцінювати результати власної діяльності, здатність самостійно здобувати нові знання та вміння за фахом [1].

На прикладі спеціальності «Управління навчальними закладами» (за типом) охарактеризуємо складові змісту портфоліо, що використовується у процесі підготовки майбутніх менеджерів освіти з метою розвитку спеціальних компетенцій.

Ураховуючи тривалість магістерської підготовки, формування портфоліо студента магістратури починається на початку навчання.

Мінімальний варіант змісту портфоліо включає такі документи: професійне резюме, складене відповідно до сучасних вимог; перелік основних і додатково пройдених студентом навчальних курсів, за спеціалізацією включно, тренінги, семінари та майстер-класи; перелік позанавчальних заходів і будь-які громадські посади, де студент магістратури на практиці застосовував навички лідерства (наприклад, староста групи, керівник студентського наукового товариства, куратор першокурсників, член волонтерського об'єднання тощо); опис кар'єрного потенціалу та цілей, а також навичок і досвіду побудови кар'єри; рекомендації викладачів, керівників курсових, магістерських робіт, виробничих практик, які студент отримує лише за умови високих результатів самостійної діяльності.

Портфоліо студента магістратури має подвійне призначення: по-перше, як вже зазначалося – це засіб автентичної оцінки навчальних успіхів і наукових досягнень. За мірою опанування завдань дисциплін професійного спрямування портфоліо студента поповнюється досягненнями з формування спеціальних компетенцій, необхідних для успішної ділової та академічної кар'єри. Слід зазначити, що з прийняттям нового Закону «Про вищу освіту», якісно складене портфоліо стає одним з важливих інструментів вступу до аспірантури (магістратури).

По-друге, портфоліо студента – це оцінка готовності майбутнього фахівця до професійної кар'єри, адже воно включає резюме, документи та свідоцтва досягнень, підтвердження головних конкурентних переваг, порівняно з іншими претендентами, а також рекомендаційні листи. Це дає потенційним роботодавцям набагато більше інформації про претендента на посаду, ніж стандартне резюме. Повне і всебічне портфоліо надає можливість роботодавцю оцінити рівень професійної підготовки і прийняти оптимальне кадрове рішення.

Протягом всього періоду навчання викладачі спеціальних дисциплін повинні слідкувати за тим, щоб кожен студент фіксував свої досягнення, регулярно поновлював власне портфоліо, відображав в ньому актуальні знання, вміння і навички. Чим ближче до випуску з магістратури, тим більш специфічними для обраної студентом профілю діяльності і цілей кар'єри повинні ставати пункти у персональному портфоліо.

Крім резюме, переліку досягнень і нагород, в портфоліо доцільно включити курсову роботу, випускні кваліфікаційну роботу, за умови наявності науково-практичної новизни, апробації результатів дослідження та їх впровадження.

ЛІТЕРАТУРА

1. Зеер Э. Идентификация универсальных компетенций выпускников работодателем / Э. Зеер, Д.Заводчиков // Высшее образование в России. – 2010. – №11. – С.39– 46.
2. Кремень В.Г. Модернізація України: консолідаційна парадигма / Кремень В.Г. // Креативна педагогіка. – Вінниця, 2015. – Вип. 10. – 160 с.
Електронний ресурс. – Режим доступу: http://eprints.zu.edu.ua/17065/1/кп_журнал_№%2010_текст.pdf
3. Пинская М.А. Портфолио как инструмент оценивания образовательных достижений учащегося в условиях профильного обучения: дис. ...канд. пед. наук / М.А. Пинская. – М., 2007. – 197с.

REFERENCES

1. Zeer, E., Zavodchikov, D. (2010). Identifikatsiya universalnykh kompetentsiy vpusknikov robotodatelem [Identification of graduates' universal competences by an employer]. *Vysshee obrazovanie v Rossii – Higher education in Russia*, 11, 39– 46 [in Russian].

З огляду на специфіку управління в галузі освіти, доречно включити до портфоліо звіти та відгуки про проходження управлінської практики; звернути особливу увагу на наявність рекомендацій щодо удосконалення системи управління навчальним закладом (за типом).

Для роботодавця важливо зрозуміти, наскільки претендент на посаду готовий до інноваційної діяльності, тому у портфоліо повинні бути представлені тексти доповідей на науково-практичних конференціях, копії публікацій у фахових (галузевих) журналах, грамоти та подяки, сертифікати учасника семінарів, форумів, конференцій, сертифікати про успішне завершення тренінгових і навчальних програм, свідоцтво про отримання іменних стипендій (президентської, обласної ради і т. п.), рекомендаційні листи від викладачів-науковців, керівників практики.

Висновок. Необхідно зазначити, що впровадження у процес професійної підготовки освітніх технологій, що базуються на особистісноорієнтованому і компетентністному підходах, сприяє формуванню професійної компетентності майбутніх фахівців.

Використання технології портфоліо є ефективним автентичним засобом оцінювання результатів професійної підготовки, що сприяє розвитку професійної мобільності майбутніх фахівців.

Формування портфоліо – творча діяльність студента, що дозволяє усвідомити, проаналізувати і узагальнити результати власної діяльності, стимулює подальший професійний розвиток майбутнього фахівця.

Якісне портфоліо надає можливість роботодавцю оцінити рівень професійної підготовки фахівця і прийняти оптимальне кадрове рішення

4. Постоян Т.Г. Освітні технології / Т.Г. Постоян // Навчальний посібник Одеса: вид. Букаєв, 2014. – 204с.
5. Словик іншомовних слів. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.jnsm.com.ua/ures/book/index.shtml>
6. Современные образовательные технологии: учебное пособие / под ред. Н.В.Бордовской и др. – М.: КНОРУС, 2010. – 432 с.
7. Тазутдинова Э.Х. Учебный портфолио в системе подготовки студента к будущей педагогической деятельности: дис. ...канд. пед. наук / Э.Х. Тазутдинова. – Казань, 2010. – 200с.

2. Kremen, V. H. (2015). Modernizatsiia Ukrainy: konsolidatsiina paradyhma [Modernization of Ukraine: consolidation paradigm]. *Kreatyvna pedahohika – Creative Pedagogy*, 10. Vinnytsia. Retrieved from:

http://eprints.zu.edu.ua/17065/1/kp_zhurnal_#%2010_tekst.pdf

3. Pinskaya, M.A. (2007). Portfolio kak instrument otsenivaniya obrazovatelnykh dostizheniy uchashegosya v usloviyakh profilnogo obucheniya [Portfolio as a tool of educational achievements of a student in terms of profile education]. *Candidate's thesis*. Moscow [in Russian].

4. Postoian, T.H. (2014). Osvitni tekhnologii [Education technologies]. *Navchalnyi posibnyk – Textbook*. Odesa: Bukaiev [in Ukrainian].

5. *Slovyk inshomovnykh sliv – Dictionary of foreign words*. Retrieved from:

<http://www.jnsm.com.ua/ures/book/index.shtml>

6. Bordovskaya, N. V. (2010). *Sovremennye obrazovatelnye tekhnologii: uchebnoe posobie [Modern education technologies: textbook]*. Moscow: KNORUS, [in Russian].

7. Tazutdinova, E. H. (2010). *Uchebnyy portfolio v sisteme podgotovki studenta k budusheymy pedagogicheskoy deyatelnosti: [Educational portfolio in the system of preparing a student for future pedagogical activity]*. Kazan [in Russian].

Олег Александрович Долженков,
доктор политических наук, доцент,
заведующий кафедрой управления образовательными
учреждениями и государственной службы,

Татьяна Григорьевна Постоян,
кандидат педагогических наук,
доцент кафедры управления образовательными учреждениями и государственной службы,
Южноукраинский национальный педагогический университет имени К. Д. Ушинского,
ул. Старопортофранковская, 26, г. Одесса, Украина

ТЕХНОЛОГИЯ ПОРТФОЛИО В АСПЕКТЕ АУТЕНТИЧНОГО ОЦЕНИВАНИЯ РЕЗУЛЬТАТОВ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ

На основе обобщения практики подготовки руководителей учебных учреждений цель статьи заключается в обосновании целесообразности использования лично-ориентированной технологии портфолио как средства формирования профессиональной компетентности будущих менеджеров образования, и как одну из наиболее эффективных технологий аутентичного оценивания и рефлексии, что способствует развитию профессиональной мобильности студента и его карьере в будущем. Наряду с этим, определены цели лично-ориентированного обучения как процесса психолого-педагогической помощи личности в становлении ее субъектности, культурной идентификации, социализации, жизненного самоопределения. Акцентируется внимание на том, что формирование культуры жизнедеятельности личности является высшей целью лично-ориентированных систем и технологий. В статье обучение рассматривается как педагогическая деятельность, осуществляемая на основе лично-ориентированного подхода, обеспечивающая оптимальные условия для развития потенциальных возможностей личности, ее духовности, формирования самостоятельности, способности к саморазвитию, самореализации, предусматривающая свободный выбор образовательного маршрута. В результате анализа практики высшей школы определено, что из многих технологий, реализующих лично-ориентированный подход в обучении, наиболее востребованы модульно-рейтинговая технология, обучение в сотрудничестве, проектные технологии, игровые технологии, кейс-метод, технология портфолио. Определены цели, задачи, функции и виды портфолио. Акцентируется внимание на том, что работа над портфолио формирует необходимые для человека XXI века компетенции, среди которых:

- ценностно-смысловые (в т.ч. реализация индивидуальной образовательной траектории);
- учебно-познавательные (умение ставить цели и определять способы их достижения);
- коммуникативные (умение презентовать себя (при защите портфолио) и представиться письменно (резюме, исследовательская работа, автобиография), владение различными видами речевой деятельности).

Указано, что преобразование базовой парадигмы образования со «знаниевой» на системно-деятельностную коренным образом изменило и систему оценки достижений студента. Современная парадигма образования предполагает движение к изменению характера оценки от измерения одного показателя к комплексному измерению. Отмечено, что благодаря портфолио можно получить качественную оценку аутентичных и метапредметных компетенций будущего специалиста. Полное и всестороннее портфолио позволяет работодателю оценить уровень профессиональной подготовки и принять оптимальное кадровое решение. Обоснована эффективность портфолио как одной из современных технологий организации учебной деятельности, оценки и рефлексии, способствующей развитию профессиональной мобильности студента и его карьере в будущем.

Ключевые слова: лично-ориентированный подход, компетентностный подход, образовательные технологии, портфолио, будущий менеджер образования.

Oleh Dolzhenkov,
Doctor of Political Sciences, Associate Professor,
Head of the Department of Educational Institutions Management and Civil Service,

Tetiana Postoian,
PhD (Candidate of Pedagogical Sciences),
Associate Professor of the Department of Educational
Institutions Management and Civil Service,
South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky,
26, Staroportofrankivska Str., Odesa, Ukraine

TECHNOLOGY OF CUMULATIVE FILES IN ASPECT OF AUTHENTIC ESTIMATION OF FUTURE SPECIALISTS' PROFESSIONAL TRAINING RESULTS

On the basis of educational institutions heads' training the aim of the article is substantiating the purposefulness of using personally-oriented technology of cumulative files as a means of forming future education managers' professional competence and as one of the most efficient technologies of authentic estimation and reflection, which contributes to the development of students' professional mobility and their career in future. Along with this, the authors determine the aims of personally-oriented training as a process of psycho-educational support in the process of forming personality's subjectivity, cultural identification, socialization, self-determination. They also pay special attention to the fact that formation of the culture of human life activity is the supreme goal of personally-oriented systems and technologies. Training is considered as an educational activity, based on personally-oriented approach, providing optimal conditions for the development of potential personality abilities, his/her spirituality, formation of independence, ability to self-development, self-realization, which offers free educational choice. The authors have found out that among a great number of technologies, which carry out the personally-oriented approach in training, the most popular are the following: modular and performance appraisal rating system, teaching in collaboration, project technologies, gaming methods, case-study, technology of cumulative files. The authors determined aims, tasks, functions and kinds of cumulative files. Special attention is focused on the fact that working on the cumulative files requires special competences, among which there are the following:

- value and conceptual (including the realization of individual educational way);
- educational and cognitive (an ability to set goals and to determine the ways of achieving them);
- communicative (an ability to present oneself in oral and written forms);

The authors prove that transformation of the general educational paradigm from the knowledge-based into system and activity-based one has cardinally changed the system of estimating students' achievements. It is also noted that one can get a good estimation of authentic and metasubject competences of a future specialist. Full and well-developed cumulative files help an employer estimate the level of a potential employee's professional preparedness and to make an optimal decision. The authors substantiate the efficiency of this method as one of modern technologies of training, estimating and reflecting, which contribute to the development of student's professional mobility and his/her occupation in future.

Keywords: personally-oriented approach, competence approach, education technologies, cumulative files, future education manager.

Подано до редакції 18.03.2015
